

BIBLIOGRAFIA (wybór)

- Altmann E. M., *Das Unsagbare verschweigen: Holocaust-Literatur aus Täterperspektive. Eine interdisziplinäre Textanalyse*, Bielefeld 2021.
- Aly G., *Hitlers Volksstaat. Raub, Rassenkrieg und nationaler Sozialismus*, Frankfurt am Main 2005.
- Ambrosewicz-Jacobs J., *Islands of memory: the landscape of the (non)memory of the Holocaust in Polish education from 1989 to 2015*, Kraków 2020.
- Andrzejewski M., *Opposition und Widerstand in Danzig 1933 bis 1939*, Bonn 1994.
- Ankiewicz J., *Majdanek 15 I – 17 V 43 r. Dziennik*, oprac. J. Laskowska, Lublin 2020.
- Arendt H., *Eichmann w Jerozolimie*, Kraków 2010.
- Aronson E., *Człowiek – istota społeczna*, Warszawa 2012.
- Badziak K., Walicki J., *Żydowskie organizacje społeczne w Łodzi (do 1939 r.)*, Łódź 2002.
- Bajohr F., *Arisierung in Hamburg. Die Verdrängung der jüdischen Unternehmer 1933–1945*, Hamburg 1997.
- Bajohr F., Pohl D., *Der Holocaust als offenes Geheimnis. Die Deutschen, die NS-Führung und die Alliierten*, München 2006.
- Balicka-Kozłowska H., *Tajne studia medyczne w getcie warszawskim [w:] Tajne nauczanie medycyny i farmacji w latach 1939–1945*, red. A. Dawidowicz, Warszawa 1977.
- Bankier D., *Die öffentliche Meinung im Hitler-Staat. Die „Endlösung“ und die Deutschen*, Berlin 1995.
- Bartelski L. M., *Mokotów 1944*, Warszawa 1971.
- Bartoszewski W., *1859 dni Warszawy*, Kraków 2008.
- Bartuś A., *Wizyta w Auschwitz – element budowy pamięci zbiorowej o wydarzeniach z przeszłości czy punkt wyjścia do edukacji o współczesności? Zarys problemu [w:] Historia – pamięć – tożsamość w edukacji humanistycznej*, red. B. Popiołek, A. Chłosta-Sikorska, A. Słaby, Kraków 2015.
- Bartuś A., *Obraz Auschwitz w świadomości małopolskich uczniów. Wnioski z badań (2016/2017) [w:] Historia – Pamięć – tożsamość w edukacji humanistycznej*, red. B. Popiołek, A. Chłosta-Sikorska, A. Słaby, Kraków 2019.
- Baszkowski A., *Od negacji po kompromis. Skutki wprowadzenia powszechnych ubezpieczeń zdrowotnych na życie zawodowe lekarzy polskich do roku 1950*, Poznań 2015.
- Baudrillard J., *Zbrodnia doskonała*, tłum. S. Królak, Warszawa 2008.

- Baudrillard J., *Przejrzystość zła. Esej o zjawiskach skrajnych*, tłum. S. Królak, Warszawa 2009.
- Bauer Y., *Przemysław Zagładę*, tłum. J. Giebułtowski, J. Surewicz, Warszawa 2016.
- Bauman Z., *Nowoczesność i Zagłada*, tłum. T. Kunz, Kraków 2012.
- Bayer S., *Służba zdrowia Warszawy w walce z okupantem*, Warszawa 1985.
- Besymiński L., *Stalin und Hitler. Das Pokerspiel der Diktatoren*, Berlin 2002.
- Bilewicz M., Babińska M., *Bystander, czyli kto? Potoczne wyobrażenia Polaków na temat stosunku do Żydów w czasie okupacji hitlerowskiej*, „Teksty drugie” 2018, nr 3.
- Blady-Szwajger A., *I więcej nic nie pamiętam*, Warszawa 2010.
- Blum-Bielicka L., *Szkoła Pielęgniarstwa przy Szpitalu Starozakonnych w Warszawie (1923–1943)*, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1961, z. 4, nr 40.
- Boberach H. (Hrsg.), *Meldungen aus dem Reich 1938–1945. Die geheimen Lageberichte des Sicherheitsdienstes der SS*, Herrsching 1984.
- Böhler J., Mallmann K.-M., Matthäus J., *Einsatzgruppen w Polsce*, tłum. E. Ziegler-Brodnicka, Bellona, Warszawa 2009.
- Bojczuk H., *Wykaz polskich towarzystw i zrzeszeń lekarskich utworzonych w latach 1918–1940*, „Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego” 2016, t. 152, nr 20.
- Böll H., *Kim wreszcie ten chłopak ma zostać? Kiedy wojna wybuchła; Kiedy wojna się skończyła*, tłum. M. Gero-Rożniewicz, T. Jętkiewicz, Warszawa 1985.
- Borodziej W., *Terror i polityka. Policja niemiecka a polski ruch oporu w GG 1939–1944*, Warszawa 1985.
- Boyd J., *Wakacje w Trzeciej Rzeszy. Narodziny faszyzmu oczami zwykłych ludzi*, tłum. M. Moltzan-Małkowska, Warszawa 2019.
- Bratny R., *Kolumbowie rocznik 20*, t. 1, *Śmierć po raz pierwszy*, Warszawa 1987.
- Browning Ch. R., *Pamięć przetrwania. Nazistowski obóz pracy oczami więźniów*, tłum. H. Pustuła-Lewicka, Wołowiec 2012.
- Brożek K., *Ruch na rzecz podnoszenia kwalifikacji zawodowych polskich lekarzy w latach 1805–1952. Towarzystwa i kursy*, „Medycyna Nowożytna” 2003, t. 10, z. 1–2.
- Bryskier H., *Żydzi pod swastyką, czyli getto w Warszawie w XX wieku. Pamiętnik*, Warszawa 2006.
- Brzosko-Medryk D., *Niebo bez ptaków*, Warszawa 1975.
- Bubis I., *Erschütterungen sind zu überstehen [w:] Romberg O. R., Urban-Fahr S. (Hrsg.), Juden in Deutschland nach 1945*, Frankfurt 1999.
- Buchbender O., R., *Das andere Gesicht des Krieges. Deutsche Feldpostbriefe 1939–1945*, München 1982.

- Burczyk D., *Specjalny Sąd Karny i Prokuratura Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku 1945–1946*, Gdańsk 2016.
- Butler J., *Ramy wojny. Kiedy życie godne jest optakiwania?*, tłum. A. Czarnacka, Warszawa 2011.
- Cebulski T., *Can History and Memory Heal Us? Thirty Years of Polish–Israeli Relations*, „Israel Journal of Foreign Affairs” 2021.
- Cervone D., Pervin L., *Osobowość. Teoria i badania*, Kraków 2011.
- Chrobaczyński J., *Nauczyciele w okupowanym Krakowie 1939–1945*, Kraków 1989.
- Chrobaczyński J., *Tajna szkoła w okupowanym Krakowie 1939–1945*, Kraków 2000.
- Cialdini R., *Wywieranie wpływu na ludzi*, Gdańsk 1994.
- Ciesielska M., *Lekarze getta warszawskiego*, Warszawa 2018.
- Ciesielska M., *Szpitalne getta warszawskiego*, „Kwartalnik Historii Żydów” 2018, t. 266, z. 2.
- Ciesielska M., *Amelia Greenwald i Szkoła Pielęgniarstwa przy Szpitalu Starozaconych na Czystem w Warszawie*, „Medycyna Nowożytna” 2020, t. 26, z. 1.
- Colley M., *Gareth Jones: A Manchukuo Incident*, Newark 2001.
- Collins R., *Łańcuchy rytuałów interakcyjnych*, tłum. K. Suwada, Kraków 2011.
- Cywiński P. M. A., *Auschwitz. Monografia człowieka*, Oświęcim 2021.
- Czajkowski-Dębczyński Z., *Dziennik powstańca*, Warszawa 2000.
- Czermińska M., *Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie*, Kraków 2000.
- Czerwiński D., *Pierwsza dekada. Aparat bezpieczeństwa w województwie gdańskim w latach 1945–1956*, Gdańsk 2016.
- Czocher A., *„Zagubiona codzienność” – problemy z wykorzystaniem materiałów pamiętnikarskich w badaniach codzienności okupacyjnej na przykładzie Krakowa (sposrzeżenia na marginesie badań)*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2017, t. 10.
- Dajnes W., *Zagratotriady i sztrafbaty Krasnoj Armii*, Moskwa 2009.
- Daniluk J., *„Miasta skoszarowane”. Gdańsk i Sopot jako garnizon Wehrmachtu w latach 1939–1945*, Gdańsk 2019.
- Dieckert K., Grossmann H., *Bój o Prusy Wschodnie. Kronika dramatu 1944–1945*, tłum. W. Sawicki, Gdańsk 2011.
- Diewald-Kerkman G., *Politische Denunziation im NS-Regime oder die kleine Macht der „Volksgenossen”*, Bonn 1995.
- Doliński D., *Przypisywanie moralnej odpowiedzialności*, Warszawa 1992.
- Doliński D., Grzyb T., *Postulsi d bólu*, Sopot 2017.

- Domagała A., Krawczak-Chmielecka A., Mikulska-Jolles A., *Wokół dyskryminacji – materiały edukacyjne*, Wrocław 2018.
- Domańska E., *Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach*, Poznań 2005.
- Dörner B., *Die Deutschen und der Holocaust. Was niemand wissen wollte, aber jeder wissen konnte*, Berlin 2007.
- Dreßen W., *Betrifft: „Aktion 3”: Deutsche verwerten jüdische Nachbarn: Dokumente zur Arisierung*, Berlin 1998.
- Drewnowski J., Koźniewski K., *Pierwsza bitwa z Gestapo*, Warszawa 1969.
- Drewnowski T., *Ucieczka z kamiennego świata. O Tadeuszu Borowskim, wydanie drugie przejrzone i uzupełnione*, Warszawa 1977.
- Drywa D., *Zagłada Żydów w obozie koncentracyjnym Stutthof (wrzesień 1939–maj 1945)*, Gdańsk 2001.
- Eck N., *Historical Research or Slander?* [w:] „Yad Vashem Studies” 1967, nr 6.
- Engelking B., Leociak J., *Getto warszawskie. Przewodnik po nieistniejącym mieście*, Warszawa 2001.
- Engelking B., *Jest taki piękny słoneczny dzień... Losy Żydów szukających ratunku na wsi polskiej 1942–1945*, Warszawa 2011.
- Engelking B., Grabowski J. (red.), *Dalej jest noc. Losy Żydów w wybranych powiatach okupowanej Polski*, t. 1 i 2, Warszawa 2018.
- Evans R. J., *Trzecia Rzesza u władzy*, Oświęcim 2017.
- Frei N., *Kariery w półmroku. Hitlerowskie elity po 1945*, Warszawa 2011.
- Friedländer S., *Czas eksterminacji. Nazistowskie Niemcy i Żydzi 1939–1945*, tłum. S. Kupisz, A. M. Nowak, K. Masłowski, Warszawa 2010.
- Gabryelski J., *Jak kręciliśmy film o obronie Warszawy*, „Wrocławski Tygodnik Katolicki” 1958, nr 59.
- Gałęcki W., *Jeszcze raz przez życie. Wspomnienia*, Kraków 1966.
- Garlicki A., *Józef Piłsudski 1867–1935*, Warszawa 1988.
- Gellately R., *Die Gestapo und die deutsche Gesellschaft. Die Durchsetzung der Rassenpolitik 1933–1945*, Paderborn 1993.
- Gellately R., *Backing Hitler*, Oxford 2001.
- Gellately R., *Hingeschaut und weggesehen. Hitler und sein Volk*, Stuttgart 2002.
- Giordano R., *Die zweite Schuld, oder von der Last ein Deutscher zu sein*, Hamburg 1987.
- Gliniecki T., *Walki Armii Czerwonej w delcie Wisły (styczeń–maj 1945)*, Gdynia–Sztutowo 2019.
- Gliniecki T., Owsiański M., *Stutthof 8/9 maja 1945 r. Historia i pamięć*, Sztutowo 2020.
- Charitonow G., *Pokolienije niepobieżdiennykh* [w:] *Kniga Pamiati: Soldaty Pobiedy*, t. 18, Saratow 2005.

- Graboń A., *Problematyka żydowska na łamach prasy akademickiej w okresie międzywojennym*, Kraków 2008.
- Grabowska-Chałka J., *Stutthof – informator turystyczny, przewodnik*, Gdańsk–Sztutowo 2004.
- Graczyk D., *Portret kobiety w strukturach SS-Gefolge na przykładzie obozu Stutthof*, „Zeszyty Muzeum Stutthof” 2014, nr 12.
- Grądzka-Rejak M., *Kobieta żydowska w okupowanym Krakowie (1939–1945)*, Kraków 2016.
- Gross J. T., *Strach, Antysemityzm w Polsce tuż po wojnie. Historia moralnej zapasści*, Kraków 2008.
- Grot E., *Ewakuacja morska więźniów KL Stutthof przez Rugię do Danii w 1945 r.*, Sztutowo 2015.
- Grudzińska M., *Dionyz Lénard. Relacja z pobytu w obozie na Majdanku (kwiecień–czerwiec 1942 roku)*, „Zeszyty Majdanka” 2014, t. 26.
- Grudzińska M., *Obraz relacji między więźniami różnych narodowości w obozie koncentracyjnym na Majdanku*, „Zeszyty Majdanka” 2014, t. 26.
- Grudzińska M., *Kiedy ceną za odwagę jest ludzkie życie – lekarze zatrudnieni w szpitalach obozowych Majdanka* [w:] *Cena odwagi. Między ocaleniem życia a ocaleniem człowieczeństwa*, red. A. Bartuś, P. Trojański, Oświęcim 2019.
- Grupińska A., *Ciągle po kole. Rozmowy z żołnierzami getta warszawskiego*, Warszawa 2000.
- Grüttner M., *Brandstifter und Biedermänner. Deutschland 1933–1939*, Stuttgart 2015.
- Grynberg H., *Pamiętnik 4*, Warszawa 2021.
- Hare R., *Psychopaci są wśród nas*, Kraków 2010.
- Hartmann Ch., *Verbrecherischer Krieg – verbrecherische Wehrmacht?*, „Vierteljahrshäfte für Zeitgeschichte” 2004, nr 1.
- Hesse K., Nachama A. (Hrsg.), *Vor aller Augen. Die Deportation der Juden und die Versteigerung ihres Eigentums. Fotografien aus Lörrach. 1940*, Berlin 2011.
- Hessel S., *Czas oburzenia!*, tłum. P. Witt, Warszawa 2011.
- Hilberg R., *The Destruction of the European Jews*, Chicago 1961.
- Hilberg R., *The Politics of Memory: The Journey of a Holocaust Historian*, Chicago 1996.
- Hilberg R., *Sprawcy, ofiary, świadkowie. Zagłada Żydów 1933–1945*, tłum. J. Giebułtowski, Warszawa 2007.
- Hilberg R., *Pamięć i polityka. Droga historyka Zagłady*, tłum. J. Giebułtowski, Warszawa 2012.
- Hirsfeld L., *Historia jednego życia*, Warszawa 1967.

- Hitler A., *Mein Kampf. Moja walka. Edycja krytyczna*, z języka niemieckiego przełożył, wstępem i przypisami opatrzył E. C. Król, Warszawa 2020.
- Höss R., *Wyznania spod szubienicy. Autobiografia Rudolfa Hossa komendanta KL Auschwitz*, Warszawa 2012.
- Hoszowska M., *Praktyka nauczania historii w Polsce 1944–1956*, Rzeszów 2002.
- Jäckel E., Kulka Dov O., *Die Juden in den geheimen NS-Stimmungsberichten 1933–1945*, Düsseldorf 2004.
- Jackiewicz A., *Filmy z powstania*, „Nowa Kultura” 1956, nr 40.
- Janczewska M., *Codziennosc i niecodziennosc Zagłady. Dom jako idea i dom jako przestrzeń mieszkalna* [w:] *Literatura polska wobec Zagłady (1939–1968)*, red. S. Buryła, D. Krawczyńska, J. Leociak, Warszawa 2012.
- Janicka E., *Pamięć przyswojona. Koncepcja polskiego doświadczenia zagłady Żydów jako traumy zbiorowej w świetle rewizji kategorii świadka*, „Studia Literaria et Historica” 2014, nr 3–4.
- Januszewski B., *Kino pod okupacją. Wojenne losy i postawy polskich filmowców (1939–1945)*, Gdańsk–Warszawa 2021.
- Jarkowska-Natkaniec A., *Wymuszona współpraca czy zdrada? Wokół kolaboracji Żydów w okupowanym Krakowie*, Kraków 2018.
- Jarkowska-Natkaniec A., *Wybrane formy kolaboracji w obozie Płaszów. Charakterystyka zjawiska*, „Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa” 2021, nr 38.
- Jaspers K., *Filozofia egzystencji. Wybór pism*, tłum. D. Lachowska, A. Wołkowicz, Warszawa 1990.
- Jaworska J., *Henryka Becka „Bunkier 1944 roku”*, Wrocław 1982.
- Jędrzejewicz W., *Józef Piłsudski 1867–1935: zyciorys*, Londyn 1982.
- Johnson E. A., Reuband K-H., *What We Knew: Terror, Mass Murder, and Everyday Life in Nazi Germany; an Oral History*, Cambridge 2005.
- Kamińska A., *Zobojetnienie. Filozoficzne aspekty współczesnej alienacji człowieka*, Kraków 2018.
- Kamiński A., *Kamienie na szaniec*, Warszawa 2000.
- Karolak S., *Doświadczenie Zagłady w literaturze polskiej 1947–1991. Kanon, który nie powstał*, Poznań 2014.
- Karwowska B., *Ciało. Seksualność. Obozy zagłady*, Kraków 2009.
- Kaźmierska K., *Biografia i pamięć. Na przykładzie pokoleniowego doświadczenia ocalonych z Zagłady*, Kraków 2008.
- Kaźmierska K., *Konstruowanie narracji o doświadczeniu wojennej biografii. Na przykładzie analizy narracji kresowych* [w:] *Biografia i wojna. Metoda biograficzna w badaniu procesów społecznych. Wybór tekstów*, red. R. Dopierala, K. Waniek, Łódź 2016.

- Kershaw I., *Popular Opinion and Political Dissent in the Third Reich. Bavaria 1933–1945*, Oxford 1983.
- Kershaw I., *Hitler, Niemcy i ostateczne rozwiązanie*, Poznań 2010.
- Kielanowski T., *Prawie cały wiek dwudziesty. Wspomnienia lekarza*, Gdańsk 1987.
- Klee E., *Das Personenlexikon zum Dritten Reich, Wera war was von 1945*, Frankfurt n. Menem 2007.
- Klemperer V., *LTI. Lingua Tertii Imperii – Język Trzeciej Rzeszy. Notatnik filologa*, Kraków 1983.
- Klukowski Z., *Zamojszczyzna 1918–1959*, Warszawa 2017.
- Koczorowski Z. C., *Zbyszek – kiniarz*, „Płomień” 1946, nr 5–6.
- Kogon E., *Państwo SS. Organizacja i funkcjonowanie niemieckiego obozu koncentracyjnego*, Zakrzewo 2017.
- Kołąkowski L., *Bajki różne. Opowieści Biblijne. Rozmowy z diabłem*, Warszawa 1990.
- Kompisch K., *Sprawczyni*, Warszawa 2012.
- Kończal K., *Mnemonic Populism: The Polish Holocaust Law and its Afterlife*, „European Review” 2020.
- Koralewicz J., *Autorytaryzm, lęk i konformizm*, Warszawa 1987.
- Kornat M., Wołos M., *Józef Beck. Biografia*, Kraków 2020.
- Korzeniewski B., *Transformacja pamięci. Przewartościowania w pamięci przeszłości a wybrane aspekty funkcjonowania dyskursu publicznego o przeszłości w Polsce po 1989 roku*, Poznań 2010.
- Kotarba R., *Niemiecki obóz w Płaszowie 1942–1945*, Warszawa–Kraków 2009.
- Kowalska-Leder J., *Nie wiem jak ich mam cenić. Strefa ambiwalencji w świadectwach Polaków i Żydów*, Olsztyn 2019.
- Krall H., *Zdążyć przed Panem Bogiem*, Kraków 2002.
- Kranz T., *Obóz koncentracyjny na Majdanku a „akcja Reinhardt”* [w:] *Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie*, red. D. Libionka, Warszawa 2004.
- Kranz T., *Zagłada Żydów w obozie koncentracyjnym na Majdanku*, Lublin 2010.
- Kraśniński J., *Haracz szarego dnia*, Warszawa 1973.
- Kroszczor H., *Działalność Szpitala dla dzieci im. Bersohnów i Baumanów w latach 1872–1923*, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1970, z. 1, nr 73.
- Kroszczor H., *Szpital dla Dzieci im. Bersohnów i Baumanów (1924–1939)*, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1970, z. 2, nr 74.
- Kroszczor H., *Szpital dla Dzieci im. Bersohnów i Baumanów (1939–1942). Szpital w czasie wojny*, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1970, z. 4, nr 76.

- Kroszczor H., *Służba zdrowia w getcie warszawskim*, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1978, z. 3–4, nr 107–108.
- Kroszczor H., Zablotniak R., *Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w latach II Rzeczypospolitej*, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1978, z. 1, nr 105.
- Król E. C., *Propaganda i indoktrynacja narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945. Studium organizacji, treści, metod i technik masowego oddziaływania*, Warszawa 1999.
- Król E. C., *Polska i Polacy w propagandzie narodowego socjalizmu w Niemczech 1919–1945*, Warszawa 2006.
- Król E. C., *Narodowy socjalizm – źródła zła* [w:] *Jak rodzi się zło. Sprawcy, wykonawcy, pomocnicy*, red. A. Bartuś, Oświęcim 2018.
- Krzyczkowski H., *W cieniu Warszawy. Pruszków w latach okupacji hitlerowskiej*, Warszawa 1986.
- Kula M., *Między przeszłością a przyszłością. O pamięci zapomnianiu i przewidywaniu*, Poznań 2004.
- Kulski J., *Zarząd Miejski Warszawy 1939–1944*, Warszawa 1964.
- Kwiatkowski J., *485 dni na Majdanku*, oprac. W. Lenarczyk, Lublin 2018.
- Kwiatkowski T., *Placi się każdego dnia*, Kraków 1986.
- Lange K., *Hitlers unbeachtete Maximen. „Mein Kampf” und die Öffentlichkeit*, Stuttgart 1968.
- Laqueur W., *The Terrible Secret, Suppression of the Truth About Hitler's „Final Solution”* London 1980.
- Laqueur W., *Was niemand wissen wollte. Die Unterdrückung der Nachrichten über Hitlers Endlösung*, Berlin 1984.
- Lavern W., *KZ-Aufseherinnen – Parteigangerinnen der NSDAP?* [w:] *Im Gefolge der SS: Aufseherinnen des Frauen-KZ Ravensbrück. Begleitband zur Ausstellung*, red. S. Erpel, Berlin 1995.
- Lenarczyk W., „Straszny strach”. *Relacje polskich więźniów KL Lublin na akcję „Erntefest” w świetle grypsów* [w:] *Erntefest – zapomniany epizod Zagłady, 3–4 listopada 1943 r.*, red. W. Lenarczyk, D. Libionka, Lublin 2009.
- Lenarczyk W., *Perspektywy badań nad historią KL Lublin w świetle najnowszych publikacji* [w:] *Studia nad dziejami obozów koncentracyjnych w okupowanej Polsce*, red. Pinderska-Lech J., Oświęcim 2011.
- Leociak J., *Polscy Żydzi – strategie autobiograficzne*, „Kwartalnik Historii Żydów” 2001, nr 4.
- Levi P., *Czy to jest człowiek*, Kraków 1978.
- Lévinas E., *Trudna wolność. Eseje o judaizmie*, tłum. A. Kuryś, J. Migasiński, Gdynia 1991.

- Lévinas E., *Imiona własne*, tłum. J. Margański, Warszawa 2000.
- Lévinas E., *Inaczej niż być lub ponad istotą*, tłum. P. Mrówczyński, Warszawa 2000.
- Lewandowska B., *Zdrowe i niezdrowe oblicza bierności* [w:] *Bierność społeczna. Studia interdyscyplinarne*, red. A. Keplinger, Warszawa 2008.
- Lewandowski S., *Prasa okupowanej Warszawy 1939–1945*, Warszawa 1992.
- Libionka D., *Zagłada domu Trinczerów – refleksje historyka*, „Znak” 2008, nr 4.
- Linenthal E. T., *Preserving Memory: The Struggle to Create America’s Holocaust Museum*, New York 2001.
- Longerich P., *Politik der Vernichtung. Eine Gesamtdarstellung der nationalsozialistischen Judenvernichtung*, München 1998.
- Longerich P., *„Davon haben wir nichts gewusst!”: Die Deutschen und die Judenverfolgung 1933–1945*, München 2006.
- Lubańska M., *Perspektywa postsekularna w badaniach nie-miejsca pamięci. Przypadek powojennych mordów w podkarpackim lesie Dębrzyna* [w:] *Nie-miejsca pamięci 2. nekrotopologie*, red. R. Sendyka, A. Janus, K. Jarzyńska, K. Siewior, Warszawa 2020.
- Lubańska M., Małczyński J., *„Sami swoich”? Dębrzyna jako nie-miejsce pamięci. Z Magdaleną Lubańską rozmawia Jacek Małczyński* [w:] *Nie-miejsca pamięci 1. nekrotopografie*, red. R. Sendyka, M. Kobielska, J. Muchowski, A. Szczeban, seria „Nowa Humanistyka”, t. 61, Warszawa 2021.
- Lubecka J., *Niemieckie debaty: społeczna percepcja zbrodni nazistowskich* [w:] red. A. Bartuś, *Skrwawione dusze. Prawda. Sprawiedliwość. Przebaczenie. Pojednanie*, Oświęcim 2015.
- Lubina M., *Rohingya. Kim są prześladowani muzułmanie Birmy?*, Warszawa 2019.
- Mallmann K.-M., *„Człowieku, dziś świętuję tysięczny strzał w potylicę”. Policja Bezpieczeństwa a Shoah w Galicki Zachodniej* [w:] red. D. Libionka, *Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie*, Warszawa 2004.
- Małczyński J., *Dębrzyna. Zastona milczenia* [w:] *Nie-miejsca pamięci 1. nekrotopografie*, red. R. Sendyka, M. Kobielska, J. Muchowski, A. Szczeban, Warszawa 2021.
- Mann T., *Niemieccy słuchacze! Przemówienia radiowe z lat 1940–1945*, Wrocław 2018.
- Mann T., *Moje czasy. Eseje*, wybór i wstęp H. Orłowski, Poznań 2002.
- Markiel T., *Zagłada domu Trinczerów*, Kraków 2008, nr 4.
- Markiel T., Skibińska A., *„Jakie to ma znaczenie, czy zrobili to z chciwości?” Zagłada domu Trynczerów*, Warszawa 2011.
- Marks S., *Dlaczego poszli za Hitlerem? Psychologia narodowego socjalizmu w Niemczech*, tłum. A. Gadzała, Warszawa 2009.

- Maser W., *Hitlers Mein Kampf. Entstehung, Aufbau, Stil, Änderungen, Quellen, Quellenwert*, München 1966.
- Materski W., Szarota T., *Polska 1939–1945. Straty osobowe i ofiary represji pod dwiema okupacjami*, Warszawa 2009.
- Mazur E., *Organizacja adwokatury w latach 1918–1988*, „Palestra” 1988, z. 11–12.
- Meinecke F., *Die Deutsche Katastrophe. Betrachtungen und Erinnerungen*, Wiesbaden 1946.
- Michalski C., *Wojna warszawsko-niemiecka*, Warszawa 1974.
- Milgram S., *Posłuszeństwo wobec autorytetu*, Sopot 2017.
- Mitscherlich A., Mitscherlich M., *Die Unfähigkeit zu trauern: Grundlagen kollektiven Verhaltens*, Monachium 1994.
- Młynarczyk J. A., *Treblinka – obóz śmierci „akcji Reinhardt”* [w:] *Akcja Reinhardt. Zagłada Żydów w Generalnym Gubernatorstwie*, red. D. Libionka, Warszawa 2004.
- Moller S., Tschuggnall K., Welzer H., *Opa war kein Nazi Nationalsozialismus und Holocaust im Familiengedächtnis*, Frankfurt am Main 2002.
- Mommsen H., *Holokaust. Ostateczne rozwiązanie*, Warszawa 2002.
- Musielak M., *Nazizm w interpretacji polskiej myśli politycznej okresu międzywojennego*, Poznań 1997.
- Nalewajko-Kulikow J., *Strategie przetrwania. Żydzi po aryjskiej stronie Warszawy*, Warszawa 2004.
- Nałkowska Z., *Dzienniki czasu wojny*, Warszawa 1970.
- Nasierowski T., Świat lekarski w Polsce. II połowa XIX w. – I połowa XX w. [w:] *Idee, postawy, konflikty*, Warszawa 1992.
- Neitzel S., H. Welzer, *Żołnierze. Protokoły walk, zabijania i umierania*, Warszawa 2014.
- Nietzsche F., *Wędrowiec i jego cień*, tłum. K. Drzewiecki, Kraków 2010.
- Nietzsche F., *Wola mocy*, tłum. K. Drzewiecki, S. Frycz, Kraków 2011.
- Niewiarowicz R., *Prawda o Igo Symie*, „Tygodnik Powszechny” 1946, nr 14.
- Nijakowski L. M., *Pamięć o II wojnie światowej a relacje Polaków z innymi narodami* [w:] P. T. Kwiatkowski, L. M. Nijakowski, B. Szacka, A. Szpociński, *Między codziennością a wielką historią. Druga wojna światowa w pamięci zbiorowej społeczeństwa polskiego*, Gdańsk–Warszawa 2010.
- Nijakowski L. M., *Rozkosz zemsty. Socjologia historyczna mobilizacji ludobójczej*, Warszawa 2013.
- Nikliborc A., *Uwięzione w KL Auschwitz-Birkenau. Traumatyczne doświadczenia kobiet odzwierciedlone w dokumentach osobistych*, Kraków 2010.
- Nisiobęcka A., *Artyści w czasie okupacji*, „Biuletyn IPN” 2003, nr 2.

- Norbert E., *Rozważania o Niemcach. Zmaganie o władzę a habitus narodowy i jego przemiany w XIX i XX wieku*, Poznań 1996.
- Nowotarska R., *Tryptyk wojenny*, Londyn 1974.
- Nyzio A., *Dehumanizacja i przyszłość wojny w pracach Christophera Cokera*, Kraków 2018.
- Olzacka E., *Wojna a kultura. Nowożytna rewolucja militarna w Europie Zachodniej i Rosji*, Kraków 2016.
- Orski M., *Sytuacja w obozie koncentracyjnym Stutthof w okresie 25 stycznia – 9 maja 1945 r. [w:] Ostatni etap istnienia obozu koncentracyjnego Stutthof (materiały z sesji)*, Gdańsk 1985.
- Orski M., *Ostatnie dni obozu koncentracyjnego Stutthof*, Gdańsk 1995.
- Orski M., *Niewolnicza praca więźniów obozu koncentracyjnego Stutthof 1939–1945*, Gdańsk 1999.
- Orski M., *Filie obozu koncentracyjnego Stutthof 1939–1945*, Gdańsk 2004.
- Ostasz G., *Krakowska Okręgowa Delegatura Rządu na Kraj 1941–1945*, Rzeszów 1996.
- Ostrowska J., *Przemilczane. Seksualna praca przymusowa w czasie II wojny światowej*, Warszawa 2018.
- Overmans R., *Deutsche militärische Verluste im Zweiten Weltkrieg*, München 2004.
- Owskiński M., *Naznaczeni. Stutthof–Obozy–Sztutowo w latach 1945–1962. Dzieje gminy, gromady i miejsca pamięci*, Sztutowo 2015.
- Owskiński M., *Sprawca w propagandzie medialnej na przykładzie pierwszego procesu stutthofskiego, kwiecień–maj 1946 [w:] Jak rodzi się zło? Sprawcy, wykonawcy, pomocnicy*, red. A. Bartuś, Oświęcim 2018.
- Ozimek S., *Film polski w wojennej potrzebie*, Warszawa 1974.
- Papież Franciszek, *Pięć minut dla nadziei. Myśli na każdy dzień*, tłum. M. Tadel, Kielce 2014.
- Papież Franciszek, *Nasza Matka Ziemia. Chrześcijańska lektura wyzwań wobec środowiska naturalnego*, tłum. M. Jagiełło, Teresin 2020.
- Pemper M., *Prawdziwa historia Listy Schindlera*, Warszawa 2006.
- Peters F., *Życie codzienne pod okupacją w ujęciu mikrohistorycznym na przykładzie prywatnych fotografii niemieckiego urzędnika [w:] „Fikcyjna rzeczywistość”. Codziennosc, światy przeżywane i pamięć niemieckiej okupacji w Polsce*, red. A. Wolff-Powęska, K. Woniak, R. Traba, Warszawa–Berlin 2016.
- Piątkowska A., *Wspomnienia oświęcimskie*, Kraków 1977.
- Piątkowski S., *Bandytyzm i inne formy przestępczości kryminalnej na obszarach wiejskich Generalnego Gubernatorstwa w początkach okupacji niemieckiej (październik 1939 – czerwiec 1941 r.) [w:] Polska pod okupacją 1939–1945, t. 1*, red. M. Gałęzowski, Warszawa 2015.

- Piper F., *Ilu ludzi zginęło w KL Auschwitz. Liczba ofiar w świetle źródeł i badań*, Oświęcim 1992.
- Plöckinger O., *Geschichte eines Buches. Adolf Hitlers „Mein Kampf” 1922–1945*, München 2006.
- Plöckinger O. (Hg.), *Schlüsseldokumente zur internationalen Rezeption von „Mein Kampf”*, Stuttgart 2016.
- Plużański T., *Z otchłani*, Warszawa 1996.
- Polanski R., *Roman*, tłum. K. P. Szymanowscy, Warszawa 1989.
- Pratchett T., *Carpe Jugulum*, Warszawa 2006.
- Pratchett T., *Pomniejsze bóstwa*, Warszawa 2011.
- Prekerowa T., *Stosunek ludności polskiej do żydowskich uciekinierów z obozów zagłady w Treblince, Sobiborze i Bełżcu w świetle relacji żydowskich i polskich*, „Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce” 1993, nr 35.
- Prorok L., *Ostatni seans powstańczej Warszawy*, „Żołnierz Polski” 1966, nr 39.
- Rak K., *Piłsudski między Stalinem a Hitlerem*, Warszawa 2021.
- Rauschnig H., *Die Revolution des Nihilismus. Kulisse und Wirklichkeit im Dritten Reich*, Zürich–New York 1938.
- Ritter G., *Europa und die deutsche Frage, Betrachtungen über die geschichtliche Eigenart des deutschen Staatsdenkens*, München 1948.
- Rokuszevska-Pawełek A., *Spoleczeństwo polskie w okresie II wojny światowej [w:] Biografia a tożsamość narodowa*, red. M. Czyżewski, A. Piotrowski, A. Rokuszevska-Pawełek, Łódź 1996.
- Rosenbaum R., *Die Hitler-Debatte: auf der Suche nach dem Ursprung des Bösen*, München 1999.
- Rothberg M., *Multidirectional Memory: Remembering the Holocaust in the Age of Decolonization*, Stanford 2009.
- Rudnicki S., *Równi, ale niezupetnie*, Warszawa 2008.
- Rylko-Bauer B., *A Polish Doctor in the Nazi Camps. My Mother's Memories of Imprisonment, Immigration, and a Life Remade*, Norman 2014.
- Salmonowicz S., *Patologie społeczne okresu okupacji hitlerowskiej*, „Czasy Nowożytne” 1997, t. 3.
- Sanderson C., *Efekt obserwatora. Psychologia odwagi i beczynności*, Warszawa 2020.
- Schäuffler H., *Pantery nad Wisłą. Żołnierze ostatniej godziny*, tłum. W. Sawicki, Gdańsk 2010.
- Scholdt G., *Autoren über Hitler. Deutschsprachige Schriftsteller und ihr Bild vom „Führer” 1919–1945*, Bonn 1993.
- Schütz A., *O wielości światów. Szkice z socjologii fenomenologicznej*, tłum. B. Jabłońska, Kraków 2008.

- Sendyka R., *Od obserwatorów do gapiów. Kategoria Bystanders i analiza wizualna*, „Teksty drugie” 2019, nr 3.
- Sendyka R., *Od świadków do postronnych. Kategoria bystander i analiza podmiotów uwikłanych* [w:] Świadek: jak się staje, czym jest?, red. A. Dauksza, K. Koprowska, „Nowa humanistyka” 2019, t. 51.
- Sikora S., „*Nie sądzić*” i „*Wielki strach*” – dwa małe ważne filmy, „Kwartalnik Filmowy” 2020, nr 112.
- Sitkiewicz P., *Gorączka filmowa. Kinomania w międzywojennej Polsce*, Gdańsk 2019.
- Skibińska A., *Zagłada domu Trynczerów. Wojenne losy żydowskich mieszkańców pewnej wsi* [w:] *Zagłada Żydów na polskiej prowincji*, red. A. Sitarek, M. Trębacz, E. Wiatr, Łódź 2012.
- Sofsky W., *Ustrój terroru. Obóz koncentracyjny*, Warszawa 2016.
- Srebrakowski A., *Sprawa Waclawskiego. Przyczynek do historii relacji polsko-żydowskich na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie*, „Przegląd Wschodni” 2004, t. 9, z. 3 (35).
- Staub E., *Podstawowe potrzeby ludzkie, altruizm i agresja* [w:] red. A. G. Miller, *Dobro i zło z perspektywy psychologii społecznej*, tłum. V. Reder, Kraków 2008.
- Stöcker-Sobelman J., *Kobiety Holokaustu. Feministyczna perspektywa w badaniach nad Shoah. Kazus KL Auschwitz-Birkenau*, Warszawa 2011.
- Stocki-Sosnowski J., *Jedno życie cztery światy*, Kraków 1994.
- Strasser O., *Hitler und ich*, Konstanz 1948.
- Strelau J., *Psychologia. Podręcznik akademicki*, t. 2, Gdańsk 2006.
- Strelau J., *Psychologia. Podręcznik akademicki*, t. 3, Gdańsk 2007.
- Strzelichowski S., *Dwa lata grudzień 1942 – październik 1944*, Wrocław 1972.
- Strzembosz T., *Akcje zbrojne podziemnej Warszawy 1939–1944*, Warszawa 1978.
- Strzembosz T., *Przestępczość i okupacja* [w:] *Problemy bandytyzmu w okupowanej Polsce w latach 1939–1947*, red. T. Strzembosz, Warszawa 2003.
- Sulej K., *Rzeczy osobiste. Opowieść o ubraniach w obozach koncentracyjnych i zagłady*, Warszawa 2020.
- Sywula M., *Milicja Obywatelska w województwie gdańskim 1945–1949*, Gdańsk–Warszawa 2020.
- Szarota T., *Okupowanej Warszawy dzień powszedni*, Warszawa 1973.
- Szcześniewski H. J., *Tajemnice szydła. Grypsy z Majdanka 1943–1944*, oprac. B. Hirsz, Z. J. Hirsz, Warszawa 2014.
- Szuchta R., *Zagłada Żydów w edukacji szkolnej lat 1945–2000 na przykładzie analizy programów i podręczników szkolnych do nauczania historii* [w:] *Auschwitz i Holokaust. Dylematy i wyzwania polskiej edukacji*, red. P. Trojański, Oświęcim 2008.

- Świda-Ziemia H., *Urwany lot. Pokolenie inteligenckiej młodzieży powojennej w świetle listów i pamiętników z lat 1945–1948*, Kraków 2003.
- Świda-Ziemia H., *Młodzież PRL. Portrety pokoleń w kontekście historii*, Kraków 2010.
- Świtalski K., *Diariusz 1919–1935*, Warszawa 1992.
- Teler M., *Zagadka Iny Benity. AK-torzy kontra kolaboracja*, Warszawa 2021.
- Temmig T., „Bruder Hitler”? *Zur Bedeutung des politischen Thomas Mann. Essays und Reden aus dem Exil*, Berlin 2008.
- Tischner J., *Myslenie w żywiole piękna*, Kraków 2013.
- Toeplitz J., *Kino podczas wojny*, „Ilustrowany Dziennik Ludowy” 1939, nr 245.
- Trojanowski K., *Świnie w kinie? Film w okupowanej Polsce*, Warszawa 2018.
- Trojański P., *Obraz Auschwitz w świadomości młodzieży polskiej w pierwszych latach po wojnie na podstawie wypracowań uczniów z 1947 roku* [w:] *Dzieci wojny*, red. A. Bartuś, Oświęcim 2016.
- Tryczyk M., *Miasta śmierci. Sąsiedzkie pogromy Żydów*, Warszawa 2015.
- Tryczyk M., *Drzazga. Kłamstwa silniejsze niż śmierć*, Kraków 2020.
- Vitkine A., „*Mein Kampf*”. *Biografia książki*, Warszawa 2013.
- Wachsmann N., *Historia nazistowskich obozów koncentracyjnych*, Warszawa 2020.
- Walle O., *Norweska policja za drutami kolczastymi*, Sztutowo 2015.
- Waxman Z., *Women in the Holocaust: A Feminist History*, Oxford 2017.
- Weber A., *Haben wir Deutsche nach 1945 versagt?*, München 1949.
- Węgrzynek H., *Die Darstellung des Holocaust in polnischen Lehrplänen und Lehrbüchern für Geschichte in der Zeit von 1943/1945 bis 1989* [w:] *Auschwitz im Kontext. Die ehemaligen Konzentrationslager im gegenwärtigen europäischen Gedächtnis*, red. B. Dybaś, I. Nöbauer, L. Radonić, Frankfurt am Main 2017.
- Więckowska E., *Lekarze jako grupa zawodowa w II Rzeczypospolitej*, Wrocław 2004.
- Winiewski M., Bilewicz M., *The emergence of antisemitism in times of rapid social change: survey results from Poland* [w:] F. Guesnet and G. Jones (eds), *Antisemitism in an Era of Transition: Genealogies and Impact in Post-Communist Poland and Hungary*, New York 2014.
- Wlekły M., *Gareth Jones. Człowiek, który wiedział za dużo*, Kraków 2019.
- Wnuk J., Radomska-Strzemecka H., *Dzieci polskie oskarżają (1939–1945)*, Warszawa 1961.
- Wojciszke B., *Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej*, Warszawa 2002.
- Wołkogonow D., *Stalin*, Warszawa 1999.
- Wójcik A., *Informator o zasobie archiwalnym Państwowego Muzeum na Majdanku*, Lublin 2012.
- Wójcik-Łagan H., *Od Żanny Kormanowej do...? O nauce historycznej i nauczaniu historii przed przelotem październikowym w 1956 roku i po nim. Materiały i komentarze*, Kielce 2020.

- Wóycicka Z., *Przerwana żałoba. Polskie spory wokół pamięci nazistowskich obozów koncentracyjnych i zagłady 1944–1950*, Warszawa 2009.
- Wysocki A., *Tajemnice dyplomatycznego sejfu*, Warszawa 1974.
- Zaremba M., *Komunizm, legitymizacja, nacjonalizm. Nacjonalistyczna legitymizacja władzy komunistycznej w Polsce*, Warszawa 2001.
- Zehnpfennig B., *Adolf Hitler: „Mein Kampf”. Weltanschauung und Programm – Studienkommentar*, München 2011.
- Zimbardo P., Ruch F., *Psychologia i życie*, Warszawa 1988.
- Zimbardo P., *Efekt Lucyfera. Dlaczego dobrzy ludzie czynią zło?*, Warszawa 2008.
- Zychowicz P., *Germanofil. Władysław Studnicki – Polak, który chciał sojuszu z III Rzeszą*, Poznań 2020.